

Informace o řízeních o přestupku

19. 12. 2024 09:05

Předmět žádosti: žadatel požadoval informace o řízeních o přestupcích, konkrétně požadoval odpovědi na níže uvedené dotazy:

1. Doručujete-li dokumenty do datové schránky účastníka řízení, doručujete vždy elektronicky vyhotovený dokument, nebo dokument nejprve vytisknete, ručně podepíšete, a poté naskenujete? (omlouvám se, pokud Vám tento dotaz přijde absurdní, ale máme desítky podnětů o tom, že tak mnohé úřady postupují)

Odpověď: Do datové schránky většina odborů krajského úřadu doručuje elektronicky podepsaný dokument za použití kvalifikovaného elektronického podpisu. Odbor územního plánování a stavebního řádu naopak rozhodnutí vlastnoručně podepsané (které se vždy zakládá do spisu jako prvopis) konvertuje do elektronické podoby a v této podobě zasílá do datové schránky účastníků. Při konverzi se dokument v podstatě skenuje a doplňuje do něj konverzní doložka. Zkonvertovaný dokument má podle zákona stejnou hodnotu jako listinný originál.

1. Jaké možnosti poskytujete účastníkům řízení k tomu, aby namísto osobní návštěvy úřadu mohli věc vyřešit elektronicky?

Odpověď: Poskytujeme všechny možnosti, které připouští právní předpisy, tj. podání činěné prostřednictvím datové schránky, e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem, dle § 37 odst. 4 správního řádu též podání činěné za užití jiných technických prostředků – obvykle prostým e-mailem – pakliže je do 5ti dnů potvrzeno, popř. doplněno způsobem uvedeným ve větě první § 37 odst. 4 správního řádu.

1. Zasíláte účastníkům řízení na požádání kopie (skeny) správních spisů?

Odpověď: V praxi účastníci zpravidla nepožadují zasílání kopií spisů. V odvolacím řízení se totiž v naprosté většině případů nedoplňuje dokazování a spis je v konečném stavu již od jeho vyhotovení prvoinstančním správním orgánem. Nicméně pokud někdy účastníci požadují zaslat spis, tak jim vyhovujeme, pokud se nejedná o spisy objemné.

V této souvislosti poukazuji na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 5 As 46/2022 – 33, ze dne 18. 8. 2023, ve kterém se uvádí – cit.: „[20] Pokud jde o kasační námitku ohledně neposkytnutí kopie podkladů pro rozhodnutí, o kterou stěžovatel žádal dne 21. 8. 2018, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že § 38 odst. 4 správního řádu *expressis verbis* neukládá správnímu orgánu povinnost pořizovat kopie ze spisu a zasílat je žadateli. ...“

1. Zpřístupňujete účastníkům řízení (automaticky či na požádání) specifické části spisů? (vlastní činností jsme zjistili, že např. některé úřady zpřístupňují fotografii svědčící o měření rychlosti v případě, že bylo měřeno stacionárním radarem; může se však jednat o jakoukoli jinou část spisu)

Odpověď: Na požádání bychom poskytli.

1. Umožňujete svědkům vypovídat prostřednictvím telekonferenčních zařízení (např. ZOOM, Skype, či jiné softwarové zabezpečení umožňující svědkovi upustit od fyzické cesty ke správnímu orgánu)

Odpověď: V rámci odvolacích řízení se výsledky svědků zpravidla neprovádějí. Navíc stávající platné právní předpisy provádění důkazu výsledkem svědka prostřednictvím telekonferenčních zařízení výslovně neumožňují.

Je nám ale známo, že v současné době je Poslaneckou sněmovnou projednáván návrh skupiny poslanců na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a další zákony v souvislosti s podporou spolupráce obcí (sněmovní tisk č. 845), jehož částí osmou se navrhuje změna správního řádu – m.j. i doplnění nového § 49a „Využití technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku“ umožňujícího – za určitých předpokladů – konání ústního jednání nebo jeho části s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku (videokonferenčního zařízení). V této souvislosti je však třeba podotknout, že sami předkladatelé v důvodné zprávě uvádějí – cit.: „*Dalším předpokladem pro konání ústního jednání formou on-line je ochota všech zainteresovaných stran řízení tuto formu využít, tj. nekonfliktní povaha řízení (jen obtížně lze předpokládat úspěch např. v přestupkovém řízení, kde lze naopak předvídat, že by se mohlo jednat o další nástroj obviněného z přestupku, jak účinně prodlužovat řízení – výmluvy na špatnou technickou kvalitu, nutnost opakování úkonu apod.). Návrh proto klade důraz na účelnost a vhodnost tohoto způsobu s ohledem na povahu řízení.*“

1. Jaké další kroky činíte k naplnění zásady procesní ekonomie, tj. úspoře nákladů dotčených osob, jaké další kroky činíte pro snížení zátěže pro životní prostředí (například za pomoci paper-less office či využíváním IT namísto toho, aby ten, kdo musí s úřadem jednat, musel za tímto úřadem též cestovat), a zda činíte nějaké kroky ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu (tj. zejména co činíte pro to, abyste omezili nutnost cestování osob na úřad tam, kde lze využít IT). Prosím, kde u těchto kroků využíváte IT technologie, popište stručně, jak tyto využíváte a jak přispívají zamýšlenému cíli (Vaše zkušenost či Váš přístup může sloužit jako inspirace pro ostatní).

Odpověď: Vždy musíme postupovat striktně v souladu se zákonem tak, aby výsledné rozhodnutí obstálo před správními soudy, tj. můžeme využívat pouze ty způsoby, které zákon umožňuje. Do určité míry vždy probíhá mezi úředníky a účastníky řízení neformální komunikace, kde je využíván e-mail či telefonický hovor. Standardně využíváme systém datových schránek. Jak jsem uvedl výše, jako odvolací orgán zpravidla žádné úkony ve vztahu k účastníkům řízení či jiným osobám (výslech svědka, ústní jednání, provádění důkazů listinou apod.) neprovádíme a vycházíme z informací správního orgánu prvního stupně.

1. Velmi častým nešvarem, který z našeho šetření vyplynul je, že mnoho úřadů v případě, že v přestupkovém řízení je doplněn byť jediný podklad pro rozhodnutí, nejsou úřady ochotny tento podklad zaslat účastníku řízení, a to ani způsobem, který není spojen s náklady a nepřináší sporné otázky ohledně ochrany osobních údajů (datovou schránku); namísto toho je účastník řízení „nucen“ k tomu, aby ke správnímu orgánu přijel, často i z jiného města. Takové řešení nejen, že je drahé, není ekologické, a je spojeno s časovým nákladem pro účastníka, ale též pro správní orgán. Skýtá tedy prostor pro zefektivnění fungování veřejné správy i její zlepšení z hlediska fungování jejich „zákazníků“. Proto Vás žádáme ještě o tyto informace:

a. V kolika případech byl za poslední tři celé měsíce (tj. září, říjen, listopad) vyzván účastník přestupkového řízení k seznámení se s podklady pro rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu v návaznosti na nové doplnění podkladů rozhodnutí (tzn. poté, co již ve věci jedno seznámení s podklady rozhodnutí či ústní jednání proběhlo)?

Odpověď: Pouze jednou, ale jednalo se o specifickou věc, kdy nové podklady souvisely s obnovou původního řízení.

a. V kolika z těchto případů měl účastník řízení či jeho zástupce zřízenou datovou schránku?

Odpověď: V tomto jediném případě neměl účastník zřízenou datovou schránku a nebyl zastoupen.

a. V kolika z těchto případů byl účastník řízení (ať již přímo, nebo prostřednictvím zástupce) tento nový podklad zaslán do datové schránky?

Odpověď: V tomto jediném případě neměl účastník zřízenou datovou schránku, takže mu bylo doručováno poštou.

a. V kolika z případů dle písm. a. byly nové podklady v rozsahu do tří stran (včetně)?

Odpověď: Nelze vyčíslit počet stran, protože u jediného seznámení s podklady řízení došlo v souvislosti s obnovou řízení a v takovém případě se účastník seznamuje také s podklady, které již pravděpodobně viděl, ale od tohoto seznámení uplynula delší lhůta.